

Inhoud Augustus 2019

Woord vooraf.....	2
Recent verschenen	3
Call for Papers	4
Call for Papers politica.eu 2020.....	4
Call for Papers: Imagineering violence: the spectacle of violence in the early modern period ...	4
Call for Papers: Law and governance of a global city: 17th-century Amsterdam (Amsterdam, Juni 2020)	5
Call for Papers: Professions and Methods in Comparative Legal History (Lissabon, 1-3 Juli 2020)	6
Call for Papers 'LXXIII ^E Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité' (Edinburgh, 2-7 september 2019).....	6
Call for Articles in Rechtskultur. European Journal of Legal History.....	6
Kalender.....	7
2-7 september 2019 - LXXIII ^e Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité (Edinburgh, Schotland)	7
20 september 2019 - Archief in bewaring: bronnen voor strafrechtsgeschiedenis ('s Hertogenbosch, Nederland)	7
Varia	8
5 doctorale posities vacant in het kader van het project "Innovation through Education"	8
329 registers van de Raad van Vlaanderen gedigitaliseerd.....	8
Oproep: Actualiseer mee de Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging.....	9
Oproep: Transkribus	10

Woord vooraf

Geachte lezer,

Tijdens een hittegolf het voorwoord schrijven voor de *Rechtshistorische Courant* is geen gemakkelijke taak. De Brexit-soap zorgt gelukkig voor *comic relief* en ook voor inspiratie. Wie wil begrijpen waarom onze voorouders onbegrijpelijke dingen deden, hoeft enkel maar naar de actualiteit te kijken.

Een interessante vraag daarbij is in welke mate het historisch en rechtshistorisch onderzoek bijgedragen heeft aan de kloof tussen het Verenigd Koninkrijk en Europa. De voorbije *British Legal History Conference* geeft misschien een aanwijzing. Het congres ging door aan de Universiteit van St. Andrews, waar John Hudson en zijn team alles perfect georganiseerd hadden. De aanwezigen kregen ook enkele schitterende lezingen te horen, waaronder die van Alice Taylor. Enkele andere tussenkomsten gaven blijk van een Britse insulariteit die past in de mentaliteit van: "*English law flourished in noble isolation from Europe.*" De auteur van deze uitspraak heeft overigens ondertussen zijn opvattingen bijgesteld en zijn beroemde handboek aangepast, maar nog niet iedere rechtshistoricus aan de overkant van het Kanaal heeft dit door, zodat de continentale toehoorder wel eens met plaatsvervangende schaamte naar een Engelse collega diende te luisteren.

Voor wie het zelf eens wil meemaken: de volgende *British Legal History Conference* zal over twee jaar doorgaan in Belfast, nota bene in de periode van de Oranjemarsen...

De hoofdredacteur

Recent verschenen

COOLS Marc, GERKENS Jean-François, GRANDJEAN Geoffrey, HEIRBAUT Dirk, HUMBLET Patrick, WAUTELET Patrick (eds.), *Tweehonderd jaar rechtsfaculteiten Gent en Luik / Deux-centième anniversaire des facultés de droit de Gand et Liège, Brugge, die Keure, 2019.* (ISBN 978-90-486-3559-7, € 75)

In 2017 herdachten de Gentse en de Luikse rechtsfaculteiten hun tweehonderdste verjaardag. Dit boek kijkt terug op die tweehonderd jaar. Na artikelen over de universiteitsgeschiedenis in het algemeen en de geschiedenis van de beide faculteiten in het bijzonder, komen de grote figuren uit de voorbije tweehonderd jaar aan bod:

Adolphe Braas, Jean Constant, Simone David-Constant, Emile de Laveleye, Charles De Visscher, Fernand De Visscher, Fernand Dehousse, René Dekkers, Willy Delva, Antoine-Nicolas-Joseph Ernst, Jean-Gérard- Joseph Ernst, Lambert-Joseph-Henri Ernst, Michel Franchimont, Louis Fredericq, Simon Fredericq, François Louis Ganshof, Léon Graulich, Nico Gunzburg, Jean Haesaert, Jacques-Joseph Haus, Patrick Hebberecht, Albert Kluyskens, François Laurent, Herman Lenaerts, Jean Limpens, Theo Luykx, Ernest Mahaim, André Mast, Oscar Orban, François Perin, Pierre Pescatore, Claude Renard, Albéric Rolin, Gustave Rolin-Jacquemyns, Jules Simon, Johan Rudolf Thorbecke, Jean Van Houtte, Louis Varlez, André Vlerick en Leopold-August Warnkönig.

Call for Papers

Call for Papers politica.eu 2020

Het *Rivista Interdisciplinare Online* brengt een themanummer rond *Creedal identity: an unfathomable question?* Het vertrekt van het concept "identiteit", dat dermate complex is, dat het ruime mogelijkheden biedt om verschillende standpunten en onderzoeksmethoden met elkaar te vergelijken. De oorsprong van identiteit, haar historische reconstructie, het verspreidingsproces en de metamorfose doorheen de tijd bieden talrijke perspectieven voor een herdefiniëring van "de mens". Het werk *Identity* van Francis Fukuyama (New York 2018) doet dat al en daagt de lezer uit om aandacht te besteden aan de verschillende betekenissen van "identiteit" waaronder bijvoorbeeld "een geloofsovertuiging". Fukuyama bekijkt identiteit als een historisch, sociaal of zelfs filosofisch fenomeen, maar toch blijven vele vragen bestaan zoals welk mechanisme zit er achter de onderling verbonden fenomenen van migratie, populisme, soeverein neo-nationalisme? Het tijdschrift is op zoek naar bijdragen rond het thema identiteit. Tot 31 december 2019 kan u een voorstel indienen bij redazione.rivistapolitica@gmail.com.

Call for Papers: Imagineering violence: the spectacle of violence in the early modern period

Onder het redacteurschap van Karel Vanhaesebrouck (*Université Libre de Bruxelles*) en Korneel Van der Haven (Universiteit Gent) verschijnt een themanummer van het *Journal of the Northern Renaissance*. Beide heren doen een warme oproep om een essay in te dienen binnen het thema *Imagineering violence: the spectacle of violence in the early modern period*.

De vroegmoderne tijd ging gepaard met een toename in het vertoon van geweld zowel in de kunsten (toneel, literatuur, schilderkunst) als in het stedelijke leven. Onder impuls van de boekdrukkunst verspreidden teksten over geweld, militaire tactieken, tortuur of executies zich snel. Hoe valt die fascinatie voor geweld te verklaren? Wat waren de gevolgen ervan? Welke groepen werden als gewelddadig bestempeld en met welke geweldsdaden werden zij geassocieerd? Dat zijn slechts enkele vragen die potentiële auteurs kunnen beantwoorden.

Het themanummer wil vooral de representatie van geweld en de veranderingen ervan doorheen de vroegmoderne periode ontrafelen. Auteurs uit alle sociale wetenschappen kunnen hiertoe hun steentje bijdragen. De editors verwelkomen vooral bijdragen die de representatie van geweld in de literatuur, toneel of schilderkunst belichten. Er wordt aangenomen dat aandacht voor het concept van geweld zal aanzetten om traditionele grenzen tussen het seculiere en het religieuze, het theatrale en spectaculaire en het Oosten en het Westen te herbekijken. Geweld slaagt er in om het publiek op een vreemde manier te fascineren, zelfs in de afkeer er van. Hoe droeg de ontwikkeling van de 'markt van gewelddadige beelden' bij tot die fascinatie?

Geïnteresseerde auteurs kunnen tot en met 30 oktober 2019 een bijdrage inleveren van 6000-8000 woorden (times new roman punt 12, dubbele spatie), inclusief voetnoten en bibliografie. Het artikel kan naar northernrenaissance+iv@gmail.com worden gezonden. Indien uw bijdrage veel korter of veel langer blijkt uit te vallen, gelieve eerst de editors daarover te informeren. Indien u vragen heeft, kan u ook beide heren aanschrijven via karel.vanhaesebrouck@ulb.ac.be en Cornelis.vanderHaven@UGent.be.

Call for Papers: Law and governance of a global city: 17th-century Amsterdam (Amsterdam, Juni 2020)

Vierhonderd jaar geleden al hadden de globalisering en verstedelijking een impact op de steden overall ter wereld. In het zeventiende-eeuwse Amsterdam leidde de welvaart en handel tot een groei van migranten met als gevolg een dynamisch multicultureel stadsleven dat gepaard gaat met complexe bestuursvraagstukken. De buitenlandse kooplieden en nieuwkomers werden geregeerd door de stadsbestuurders, die een beleid van commerciële en religieuze vrijheid voerden. Het bestuur van de stad was zowel lokaal als mondiaal. De Amsterdamse Kamer van de Nederlandse Oost-Indische Compagnie had een grote invloed op het beleid.

De buitenlandse kooplieden en – vaak goed opgeleide – nieuwkomers onderhielden goede connecties met hun thuisregio's en steden. Op die manier droegen zij bij aan de totstandkoming van Amsterdam als mondiaal handelscentrum. Daar werd immers de eerste 'moderne' effectenbeurs opgericht en de beschikbaarheid van geld stuwde de Amsterdamse en Nederlandse economie in een nieuwe fase van het kapitalisme. De Nederlandse hegemonie in de wereldwijde slavenhandel leverde al snel een belangrijke bijdrage aan de rijkdom van de stad. De Burgerzaal van het zeventiende-eeuwse stadhuis visualiseerde de gedurfde ambities van Amsterdam als centrum van een mondiaal handelsimperium.

Tussen 1500 en 1700 groeide Amsterdam van 12.000 naar 200.000 inwoners, vooral door massale immigratie. Het relatief tolerante intellectuele klimaat van de stad droeg bij aan een instroom van – soms zeer rijke – religieuze vluchtelingen en progressieve/radicale denkers. Economie en politiek waren sterk met elkaar verweven, wat leidt tot een heleboel onderzoeksvragen. Hoe bestuur je een snel groeiende en zeer diverse stad? Wat was de impact van dit alles op het lokale beleid? Hoe ging men om met de wereldhandel en commerciële activiteiten vanuit en via Amsterdam? Hoe ondersteunden en droegen recht en overheid bij aan de Amsterdamse economie en *vice versa*? Hoe ging het stadsbestuur om met de immigratie en diversiteit van Amsterdam? Wat waren de juridische en institutionele antwoorden op de lokale en mondiale uitdagingen die de globalisering en verstedelijking in deze zeventiende-eeuwse stad met zich meebracht? Wat was de impact van de opstand tegen Spanje en de uiteindelijke onafhankelijkheid? Amsterdam – de opkomende metropool van een snel groeiend koloniaal rijk – was een stad die behoefte had aan nieuwe ideeën, beleid en instellingen om in binnen- en buitenland te regeren. De mondiale rol van steden en stedelijke bedrijven droeg bij aan een normatief discours, dat zich entte op verschillende rechtsstelsels.

Deze *call for papers* nodigt uit tot het beantwoorden van bovenvermelde vragen. Grosso modo hebben de onderwerpen betrekking op drie thema's, waartoe de organisatie uitnodigt om in te schrijven:

- I. Stad van handel
- II. Stad van immigratie en diversiteit
- III. Stad van innovatief bestuur en recht

Geïnteresseerden kunnen abstracten van ongeveer 500-700 woorden naar de organisatie sturen naar lgamsterdam@asser.nl. Abstracten dienen voor 1 september 2019 ingediend te worden, eerste versies van de papers voor 1 mei 2020. De geselecteerde auteurs zullen in september 2020 uitgenodigd worden om in Amsterdam aan een symposium deel te nemen.

Call for Papers: Professions and Methods in Comparative Legal History (Lissabon, 1-3 Juli 2020)

Op 1 juli 2020 organiseert het ESCLH voor de zesde keer haar biënnale. Ditmaal is Lissabon het decor waar de conferentie doorgaat. Het centrale thema is *Professions and methods in comparative legal history* en sluit aan bij de eerder biënnales van Valencia (2010), Amsterdam (2012), Macerata (2014), Gdansk (2016) en Parijs (2018). Het ligt in de bedoeling om na te gaan welke rol juridische beroepsgroepen en methodes hebben gespeeld bij de ontwikkeling van het recht en dat vanuit een comparatief perspectief. De conferentie zal zich toespitsen op juridische beroepen en de methodes die juridische professionals in heel Europa en de wereld hanteren. Rechters, advocaten en andere juridische beroepen ontwikkelden zich van land tot land en ook vandaag zijn er grote verschillen in opleiding, methode, rol en werk. Verder is ook juridische methodologie, waaronder de motivering van rechterlijke beslissingen en argumentatieleer een interessante onderzoekspiste.

Papers moeten uiterlijk op 15 november 2019 de organisatie bereikt hebben. Abstracts moeten vernieuwend en het voorwerp geweest zijn van degelijk onderzoek. Zij moeten verband houder met het thema van de conferentie en vergelijkend van aard zijn.

Call for Papers 'LXXIIIe Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité' (Edinburgh, 2-7 september 2019)

Tijdens de eerste week van september (maandag 2 t.e.m. zaterdag 7 september) vindt de 73e editie plaats van de internationale conferentie *Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité*.

Onderzoekers worden uitgenodigd om hun communicatievoorstellen in te dienen met betrekking tot specifieke aspecten van de juridische doctrine in de Grieks-Romeinse wereld en de wijze waarop zij, zowel in Europa als elders, in de evolutie van het recht werden opgenomen.

Meer informatie over de conferentie en de call for papers kan u terugvinden op de [website](#) van het evenement.

Call for Articles in Rechtskultur. European Journal of Legal History

Het volgende nummer van het peer reviewed tijdschrift *Rechtskultur* zal als thema hebben: 'Weerstand tegen rechtseenmaking'.

Manuscripten in Duits, Engels of Frans zijn welkom bij martin.loehnig@jura.uni-regensburg.de voor 1 september 2019.

Kalender

2-7 september 2019 - LXXIIIe Session de la Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité (Edinburgh, Schotland)

Van 2 tot en met 7 september vindt in Edinburgh de 73e editie plaats van de internationale conferentie van de *Société Internationale Fernand de Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité*. Deze editie draagt de titel "Le droit et sa place dans le monde antique".

Onderzoekers worden uitgenodigd om voorstellen in te dienen met betrekking tot specifieke aspecten van de juridische doctrine in de Grieks-Romeinse wereld en de wijze waarop zij, zowel in Europa als elders, in de evolutie van het recht werden opgenomen. Onderzoekers worden bovendien van harte uitgenodigd om communicatievoorstellen in te dienen over de Grieks-Romeinse wereld als historische en culturele *topos* (τόπος/locus communis), en zijn ideologische erfgoed in het juridische gedachtegoed van de daarop volgende periodes.

Alle informatie over de conferentie (programma, call for papers, registratie, etc.) is terug te vinden op de [website](#) van het evenement.

20 september 2019 - Archief in bewaring: bronnen voor strafrechtsgeschiedenis ('s Hertogenbosch, Nederland)

Op vrijdag 20 september 2019 vindt in de namiddag een studiemiddag plaats over de bronnen voor strafrechtsgeschiedenis. De organisatie is in handen van de Werkgroep Brede Strafrechtsgeschiedenis, de Dienst Justitiële Inrichtingen en het Brabants Historisch Informatiecentrum. Het event gaat door in het Brabants Historisch Informatiecentrum (BHIC), Zuid Willemsvaart 2, 's Hertogenbosch.

Waarover gaat het precies? Zonder bronnen, geen geschiedschrijving en daarom is het bewaren, ontsluiten en beheren van bronnen voor de strafrechtsgeschiedenis van groot belang. Recent heeft de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) het beleid voor het bewaren van haar archieven verruimd. Serge Boekhoorn, beleidsadviseur informatievoorziening bij DJI, zal die vrijdagnamiddag over de totstandkoming van de nieuwe koers vertellen.

Christiaan van der Ven, archivaris van het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC), licht het project 'Boeven in Brabant' toe, waarbij met behulp van vrijwilligers gevangenisregisters, strafvonnissen van rechtbanken en andere bronnen *online* doorzoekbaar zijn gemaakt.

Ralf Futselaar, onderzoeker bij het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD), gaat dieper in op zijn onderzoek naar gevangenen, onder meer in bezettingstijd.

Na de pauze vertelt Peter Pulles, president van de rechtbank Limburg, over het nieuwe selectiebeleid voor het bewaren van dossiers van de rechtbanken en gerechtshoven en schetst de rol van de 'Aanwijzingscommissies' hierin. Ten slotte zal Margot de Koster, werkzaam bij de Universiteit Gent en daarnaast universitair docent historische criminologie aan de VU, ingaan op de mogelijkheden van onderzoek in rechtbankarchieven.

Deze bijeenkomst past in het streven van de Werkgroep Brede Strafrechtsgeschiedenis om 'het veld' en de wetenschap dichter bij elkaar te brengen. De studiemiddag vindt aanleiding in de officiële overbrenging van gevangenisarchieven van de penitentiaire inrichtingen 's-Hertogenbosch en Breda aan het BHIC. Aan het eind van de middag zal die overbrenging met een feestelijk tintje plaatsvinden, waarbij Monique Schippers, divisiedirecteur Gevangeniswezen en Vreemdelingenbewaring, en Jan Sanders, Rijksarchivaris in de provincie Noord-Brabant, de verklaring van overbrenging zullen ondertekenen.

Het definitieve programma wordt in augustus bekend gemaakt. U kan zich nu al inschrijven voor de studienamiddag via bredestrafrechtsgeschiedenis@gmail.com en dat tot en met 11 september.

Varia

5 doctorale posities vacant in het kader van het project "Innovation through Education"

Aan de KU Leuven zijn vijf doctorale posities vacant in het kader van het project *Innovation through Education. Pioneering change in law and theology in Louvain's Golden Age*. Het project staat onder leiding van een LECTIO-team waartoe rechtshistorici en historici behoren.

Het project bestudeert het onderricht van de Leuvense professoren en het Jezüetencollege in de 16de en 17de eeuw onder meer door de analyse van studentennotities. Het project wil nagaan hoe de intellectuele veranderingen in recht en theologie plaatsgrepen tijdens de vroegmoderne periode. Handgeschreven materiaal zal afgetoetst worden aan geprint werk om na te gaan of innovatieve ideeën eerst werden uitgetest in de leslokalen vooraleer ze hun weg vonden naar geprint papier. Er zijn vijf deelprojecten, waarvan drie rechtshistorisch van inslag zijn:

- Subproject 1: "Towards a New Book Archeology of Teaching in Louvain"
- Subproject 2: "The Biblical Turn in Theology and New Teachings on Grace and Free Will"
- Subproject 3: "Re-Inventing Canon Law: Teaching the Decretals After Trent"
- Subproject 4: "Re-Constituting the Habsburg Netherlands: Civil Lawyers and the Rise of Public Law"
- Subproject 5: "Transforming the Morality of the Market: The Jesuit Contribution to Law & Theology"

Kandidaten sturen een CV, minstens een aanbevelingsbrief, een eigen publicatie, een motivatiebrief en geven aan welk subproject hun voorkeur geniet. Zij geven ook een visienota mee hoe zij het project inhoudelijk willen invullen. Zij sturen vóór 15 augustus hun applicatie naar wim.decock@kuleuven.be en kunnen vanaf juli ook online solliciteren via: <https://www.kuleuven.be/personeel/jobsite/en/phd/phd-candidates>. Afhankelijk van het gekozen onderwerp wordt een doctoraat in de rechten, geschiedenis of theologie behaald. Geselecteerde kandidaten beginnen op 1 oktober 2019.

329 registers van de Raad van Vlaanderen gedigitaliseerd

Altijd al willen lezen hoeveel beschuldigten ook in het ancien régime claimden dat ze *by drank* waren tijdens het plegen van misdrijven? Hoe creatief men in het toenmalige graafschap Vlaanderen was bij het uitspreken van erestrafen? Of hoe lastig de raadsheren de langdurige ondervraging van een vermeend valsmunter wel niet vonden? Dan zijn de gedigitaliseerde

registers van de Raad van Vlaanderen de geknipte bron: 329 dikke turven geschiedenis van Vlaanderen en omstreken, goed voor tienduizenden folio's aan digitale beelden, raadpleegbaar in alle leeszaal van het Rijksarchief.

Interessante en soms bloemrijke lectuur, die registers van de Raad van Vlaanderen... Zeker de verhoren en vonnissen van zaken die volgens de criminele procedure werden behandeld, hebben altijd tot de verbeelding gesproken. Om ervoor te zorgen dat lezers daar ook in de toekomst van kunnen blijven genieten, werden de 41 registers met de zogenoemde Criminele examens en Criminele sententies (Rijksarchief te Gent, Archief van de Raad van Vlaanderen, nrs. 8857-8597, 16e-18e eeuw) het afgelopen jaar gedigitaliseerd.

Inhoudelijk vertegenwoordigen deze registers slechts een fractie van de ruime bevoegdheden van de Raad van Vlaanderen, de gewestelijke justitieraad van het voormalige graafschap Vlaanderen (1386-1795). Door hun massa en hun diversiteit is het helaas quasi onmogelijk ook de voornaamste registers m.b.t. de rechtspraak volgens de civiele procedure te digitaliseren.

Eén grote basisreeks stond echter buiten discussie: in eenzelfde beweging werden vorig jaar immers ook alle 279 registers van Acten en Sententiën zorgvuldig gescand (RAG, Raad van Vlaanderen, nrs. 2327-2605, periode 1370-1642). Deze nummers bevatten de oudste en bijgevolg ook meest kwetsbare reeks registers uit het archief van de Raad. In de beginperiode (het oudste register stamt zelfs van voor de officiële oprichting!) noteerde men er zo goed als alles in dat door de Raad werd behandeld, besproken of geregeld. Vanaf de 15e eeuw ging men langzaam differentiëren en splitsten verschillende andere archiefreeksen zich inhoudelijk af, een proces dat in de 16e eeuw in een stroomversnelling terecht kwam en uiteindelijk leidde tot de opheffing van de Acten en Sententiën.

In het scanproject zijn tot slot ook de zeven aanwezige resolutieregisters en twee registers met aanstellingsakten van (voornamelijk eigen) personeel opgenomen (RAG, Raad van Vlaanderen, nrs. 164-170 en 602-603, 16de-18de eeuw): basisdocumenten over de interne werking van de instelling.

Voorlopig kunnen we dus afklokken op de veiligstelling van 329 dikke turven geschiedenis van Vlaanderen en omstreken, goed voor tienduizenden folio's aan digitale beelden. Al deze stukken zijn voortaan digitaal raadpleegbaar in de leeszaal van het Rijksarchief.

Het omvangrijke archief van de Raad van Vlaanderen wordt bewaard in het Rijksarchief te Gent. Klik [hier](#) om de inventaris online te raadplegen. De nieuwe gebruikersgids kan u [hier](#) terugvinden.

Oproep: Actualiseer mee de Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging

Het Archief voor Nationale Bewegingen presenteert sinds kort de NEVB Online (www.nevb.be). Enkele muisklikken geven u toegang tot de rijkdom aan kennis die onderzoekers over de Vlaamse beweging verzamelden tot aan de publicatie van dit instrument in 1998.

De online publicatie van de NEVB is de eerste stap in de ontwikkeling van een volledig geüpdatete encyclopedie. Na meer dan twintig jaar wordt het hoog tijd om de teksten in een toegankelijke en aantrekkelijke databank te gieten en de aangeboden informatie te onderwerpen aan een inhoudelijke actualisering.

Om dit ambitieuze project te doen slagen, heeft het ADVN uw hulp nodig.

Het [ADVN roept alle gebruikers van de Encyclopedie op](#) om hun expertise te delen. Feitelijke onjuistheden of lacunes in specifieke lemma's kunt u signaleren via bureauredactie@devb.be of via de [NEVB Online](#).

Zo garanderen we samen de kwaliteit van dit onmisbare werkinstrument en zorgen we ervoor dat deze online-encyclopedie als een perpetueel *work in progress* steeds de vinger aan de pols kan houden van nieuwe ontwikkelingen in de samenleving.

Oproep: Transkribus

Onderzoekers die zich bezighouden met handgeschreven teksten, maken vaak transcripties van deze teksten. Het Europese READ project – programma Transkribus – is gericht op het trainen van het sneller herkennen van handschriften. In het kader van het trainen van de computers om een model te ontwikkelen om de Nederlandse taal sneller te herkennen zijn we op zoek naar foto's van teksten (minimaal 300DPI) en de bijbehorende transcripties. Wanneer u meer dan 500 pagina's aan transcripties en foto's heeft, kunnen deze direct via Transkribus gekoppeld worden (Text2Image). U kunt hier contact over opnemen met het Transkribus team in Innsbruck: email@transkribus.eu. U krijgt dan de gekoppelde bestanden (foto, met transcriptie erbij) via een account dat aan uw mailbox zit teruggestuurd. Indien u wel transcripties en foto's heeft, maar de 500 pagina's niet haalt – is het momenteel eveneens mogelijk om dit in te sturen naar Transkribus, maar hier is nog maar een beperkt budget voor beschikbaar (dus wees snel). Voor u is het voordeel dat u doorzoekbare PDF's kunt downloaden vanuit het Transkribus-programma. De data staat standaard op privé, dus niemand anders kan bij uw transcripties en foto's. Echter, wanneer u mee wilt werken aan het creëren van een Nederlands taalmodel, willen wij u vragen om contact op te nemen via TranskribusEMDutch@gmail.com en dan ontvangt u aanwijzingen hoe u uw data kunt delen. We begrijpen dat niet iedereen de mogelijkheid heeft om zijn/ haar onderzoekdata te delen vanwege privacy of copyright. Echter, op de achtergrond helpt u de computer trainen in het herkennen en we hopen dat het op korte termijn mogelijk wordt om aan te geven dat data wél gebruikt mogen worden voor het trainen van een overkoepelend model, maar niet door onderzoekers ingezien mogen worden. Uiteraard kunt u ook transcripties in andere talen via Transkribus uploaden, vanaf 70 pagina's is het al mogelijk om zelf een model te trainen of te delen met andere taalgroepen.

Eventuele vragen kunnen worden gesteld via TranskribusEMDutch@gmail.com

De voorgaande nieuwsbrieven kan U vinden op: www.rechtsgeschiedenis.be. Deze boodschap is U toegezonden omdat uw emailadres voorkomt in de lijst van ca. 400 rechtshistorische belangstellenden die bijgehouden wordt door het Instituut voor Rechtsgeschiedenis van de Universiteit Gent. Komt uw naam bij vergissing in deze lijst voor en wilt U geen verdere mails over rechtsgeschiedenis ontvangen, stuur dan een e-mail naar de redactie. Uw naam zal dan uit de lijst verwijderd worden. Mogen wij de abonnees van de nieuwsbrief vragen steeds de wijziging van hun emailadres mee te delen.

Wilt U bepaalde vragen, mededelingen of aankondigingen van congressen, boeken e.d. over rechtsgeschiedenis of Romeins recht via deze nieuwsbrief laten verspreiden, mail dan naar: courant@ugent.be